

EDUCAR NO ÉS GENS SENZILL

► Anna Carballo

Coordinadora de pràctiques. Grau en Educació Infantil. FUB

Expectatives positives

Heu sentit a parlar mai de la «profecia de l'autocompliment»? No té res a veure amb Nostradamus ni amb el calendari Maia ni amb el *pop Paul* que prediu els resultats dels partits de futbol. El terme fou proposat per Merton als anys 50 i amb ell el que pretenia explicar, bàsicament, és el fet que quan algú profetiza un esdeveniment, per bé o per mal, l'expectativa que té al respecte pot modificar la seva conducta de tal manera que augmenti la probabilitat que la seva profecia s'acompleixi. Dit d'una altra manera, quan ens capficuem que alguna cosa no funcionarà o anirà malament pel motiu que sigui, el més probable és que realment vagi malament, no perquè tinguem visions de futur o premonicions, sinó perquè les nostres expectatives negatives sobre allò que havia d'ocórrer han modificat la nostra conducta afavorint un resultat negatiu.

Aquesta mateixa idea, portada a la relació amb els infants, ens suggereix que les expectatives que nosaltres tenim sobre ells i elles, sobre les seves possibilitats, poden influir en la seva conducta i modificar-la, de manera que les nostres expectatives s'acompleixin. En aquest sentit, l'any 1968 uns investigadors americans, en Rosenthal i en Jacobson, van voler demostrar aquest fenomen experimentalment. Van realitzar una falsa prova d'intel·ligència en una escola elemental de Califòrnia, van seleccionar

el 20% dels estudiants a l'atzar i van comunicar als mestres de l'escola que aquells estudiants eren els més intel·ligents. Al cap d'un any van tornar a l'escola i van poder comprovar que aquell 20% d'estudiants, triats aleatòriament, eren els i les alumnes que més havien millorat el seu rendiment. I tot gràcies, únicament, que els i les mestres tenien expectatives positives sobre les seves capacitats.

I com poden les nostres expectatives condicionar tant el desenvolupament i el rendiment dels infants?

Els infants atorguen molta importància a l'opinió que els seus adults de referència tenen d'ells i elles, i això es manifesta implícitament i sovint de forma inconscient a través del nostre to de veu, la nostra conducta, els nostres gestos, mirades, les oportunitats que oferim, els reforçaments i reconeixements... en definitiva, en l'actitud amb què ens dirigim als infants en el dia a dia. I això ho capten rapidíssimament i actuen en conseqüència.

D'aquí neix, doncs, la importància de treballar i esforçar-nos per aconseguir donar un tracte equànim a tots els infants, al marge de simpaties o preferències, brindant les mateixes oportunitats i esperant sempre el millor de tothom, per afavorir al màxim el desenvolupament de les seves capacitats. Si pensem en positiu, hi sortirem guanyant tots i totes!

